

สรุปการเรียนรู้

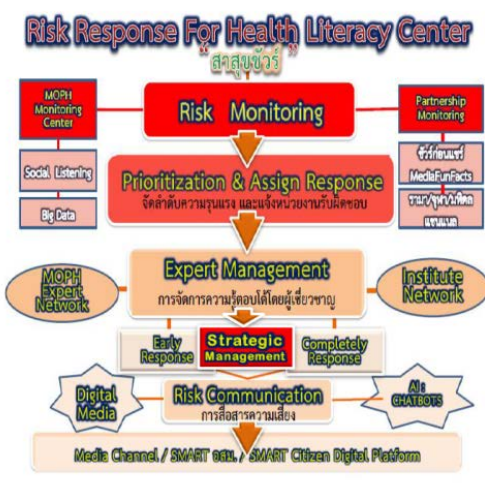
ชื่อการประชุม/ เรื่องที่เรียนรู้	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อเพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพ
หมวดองค์ความรู้	☐ ด้านงานคำรับรอง (PA) ☐ ด้านระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ☐ ด้านการปรับปรุง/พัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน ☐ ด้านงานรางวัลคุณภาพ/การพัฒนาบริการ ☒ อื่นๆ สำคัญเพื่อสนับสนุนการทำงาน (ระบุ) เพื่อสนับสนุนให้บุคคลเรียนรู้ (Learning Personnel)
วัน/เวลา สถานที่ ประชุม	วันที่ 10 เมษายน 2562 เวลา 08.00 - 16.30 น. ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น
ผู้ร่วมประชุม/ จำนวน	ผู้แทนจากทุกกรมในกระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายจากส่วนราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประมาณ 105 คน
เป้าหมายในการ ประชุม/เรียนรู้ (ของ ตนเอง)	เพื่อพัฒนาระบบ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตอบโต้ความเสี่ยง เพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพ คัดกรอง สื่อสารข้อมูลและตอบโต้ข้อมูลสุขภาพที่ไม่ถูกต้องให้เป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือให้แก่ประชาชน และนำไปสู่ การรวบรวมและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ โดยใช้ตราสัญลักษณ์ “สาสุขซัวร์”
กิจกรรมที่ได้เข้า ร่วม (ถ้ามี)	1. เข้าร่วมรับฟังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. เข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นจัดทำร่างแผนปฏิบัติการความร่วมมือเฝ้าระวังตอบโต้ ความเสี่ยงเพื่อเพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ประเด็นที่ได้เรียนรู้ (โดยสรุป) นโยบายการตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อเพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพและ
การใช้ตราสัญลักษณ์ “สาสุขซัวร์”

รัฐมนตรีว่าการกสธ. ได้มอบกรมอนามัยเป็นเจ้าภาพ
ประเด็นปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขประเด็นการ
สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ต่อมาได้มอบ อย. และ
สสส. ร่วมมือกันขับเคลื่อนสร้างความรอบรู้สุขภาพด้วย

เทคโนโลยีดิจิทัลให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ต่อมารอง
นายกรัฐมนตรี (พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ) มอบนโยบายการบูรณาการ
ความร่วมมือในการตอบโต้ข่าวสารด้านสุขภาพเป็นโครงการสำคัญใน
วาระปฏิรูปและรายงานความก้าวหน้าในที่ประชุมทุกเดือน

นพ.บัญชา
ค้ำ ข ของ

บรรยายเรื่อง ศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อความ
รอบรู้ด้านสุขภาพ (Risk Response for Health
Literacy Center-RRHLC) เป็นหน่วยงานกลางที่บูรณา
การทำงานเชื่อมโยงข้อมูลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใน
การตอบโต้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพที่เป็นเท็จหรือสร้าง
ความสับสนให้ประชาชนนำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลเสียต่อ
สุขภาพ วางระบบและขับเคลื่อน ใช้ทีม Risk monitoring
สืบค้นข้อมูลที่บ่งชี้ว่ากระทบต่อสุขภาพ กำหนดทีมจำแนก
ความรุนแรงที่จะต้องตอบโต้อย่างเร่งด่วน เชื่อมโยงไปยังทีม
expert ที่เชื่อมโยงเอกสารวิชาการทั่วโลกและนักวิชาการใน

ไทย วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นความจริงที่จะตอบโต้ ส่งให้ทีม strategic team กำหนดกลยุทธ์การตอบโต้ เช่น นำไปวางทับ
ต้นตอด้วยกลยุทธ์ stop source หรือเผยแพร่ผ่าน social media และทีมสุดท้ายในกระบวนการคือ risk communication ทำ

หน้าที่ผลิตสื่อรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สร้างความสนใจระดับสูงเพื่อตอบโต้ความเสี่ยงและความรุนแรงแก่ประชาชน โดยต้อง
ประทับตรา“สาธุขั้ว” เป็นเครื่องหมายรับรองความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความรู้ทางวิชาการ ในการสื่อสารความเสี่ยง (Risk
Communication) มีเป้าหมายหลัก ได้แก่ ลดความวิตกกังวลลดความหวาดกลัว สร้างความไว้วางใจและน่าเชื่อถือ สร้างความ
ร่วมมือการแก้ปัญหา เพิ่มความรู้แก่ประชาชน

เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาระบบเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อเพิ่มความรู้ด้านสุขภาพ
โดยมีนางสาวแก้วตา แต่งอ่อน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และนพ.วิชาญ ปาวัน กรมควบคุมโรค เป็น
วิทยากรร่วมเสวนาฯ ดังนี้

- เรื่อง การเฝ้าระวังตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อเพิ่มความรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล อย. ได้สำรวจข้อมูล ตั้งแต่
ม.ค.-ส.ค.59 พบว่า มีการโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพผิดกฎหมายผ่านสื่อ facebook และ youtube มีปริมาณสูงถึง
74,446 รายการ จึงได้จัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาระบบอัตโนมัติเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลในสื่อออนไลน์ที่มี
ความเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชน เรียกว่าระบบ Web Crawler เพื่อเป็นเครื่องมือในการสืบค้น รวบรวม และ
วิเคราะห์หาเว็บไซต์ที่มีความเสี่ยงต่อการขายสินค้าที่มีผลต่อสุขภาพของประชาชน

- เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านการป้องกันและควบคุมโรค กรม คร.มีระบบและกลไกการ
ทำงาน ในรูปแบบทีมที่ดำเนินงานเฝ้าระวังฯ ประกอบด้วย 1. Situation Awareness Team-SAT : ทีมตระหนักรู้
สถานการณ์ ทำหน้าที่เฝ้าระวังเหตุการณ์ 2.Joint Investigation Team-JIT ทีมสอบสวนโรค 3. Risk
Communication Team-RCT ทีมสื่อสารความเสี่ยง ทุกทีมจะมี flowchart เพื่อกำกับขั้นตอนการดำเนินงานให้มี
ประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกัน

การแบ่งกลุ่ม workshop 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม HL Social Listening กลุ่ม IT and Data Management
กลุ่ม Expert Management และกลุ่มการขับเคลื่อน RRHL ในระดับพื้นที่ (หน่วยงานศูนย์เขต) ตามรูปแบบการ
ดำเนินงานเพื่อการพัฒนาเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงเพิ่มความรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญ
ของกระทรวงสาธารณสุข ในยุค 4.0 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้หารือข้อตกลงแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ร่วมกันระหว่าง 9 ของกระทรวงสาธารณสุขให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการสร้างความรู้
ด้านสุขภาพระดับชาติแบบบูรณาการและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ เข้าถึง เข้าใจ
ข้อมูลและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ดีต่อไป

นางจารุมณ บุญสิงห์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวอริยาพัชร มหาศิริวรรัตน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมอนามัย
22 เมษายน 2562

